

Vattenmyndigheternas riktlinjer för industrins punktkällor

Åtgärder och undantag

Version	Ändring	Datum	Vem?
1.0	Beslut av VVD AGA	2019-09-24	VVD AGA
1.1	Uppdatering av metoder i förord, uppdatering av tillämpning av undantag vid operativ övervakning (avsnitt 3.3), uppdatering av processchema för operativ övervakning (avsnitt 3.5), motiveringstexter för undantag för operativ övervakning och utgångspunkt för att vända trend (avsnitt 3.6), uppdatering av källor (avsnitt 4), bilaga 3 med underlag för mindre stränga krav och skyddade områden, bilaga 4 med underlag för beting i inlandet.	2019-12-04	Katrin Herrlin Sjöberg
1.2	Förtydligande om förslag till kandidater till mindre stränga krav och import av senare målår 2027 (avsnitt 1.1), rättning av mindre fel i texter (avsnitt 1.2, 1.3, 2.2, 3.1, 3.4, 3.6), information om schablonkostnader (avsnitt 2.4), uppdatering av avsnitt om mindre strängt krav (avsnitt 3.3.), uppdatering av bilagor (bilaga 3, 4 och 5).	2020-11-17	Katrin Herrlin Sjöberg
1.3	Ändrad dokumenttitel, formalia och formatering i löptext.	2022-03-10	Matilda Valman

Titel: **Vattenmyndigheternas riktlinjer för gruvdriftens punktkällor: Åtgärder och undantag**

Utgiven av: Vattenmyndigheterna i Sveriges fem vattendistrikt

Författare: Katrin Herrlin Sjöberg

Utgivningsår: 2019

Omslagsfoto: Mostphotos

Upplaga: Endast digital utgåva

Innehåll

Förord	4
1 Introduktion	5
1.1 Vem gör vad och med vilket underlag?	5
1.2 Bakgrund	6
1.3 Förutsättning inför förvaltningscykel 2022–2027	7
2 Gällande vattenrelaterad lagstiftning för inte IED-industrier och IED-industrier	8
2.1 Kvalitetsfaktorer eller parametrar	9
3 Åtgärdsanalys	9
3.1 Underlag för åtgärdsanalys.....	9
3.2 Principer för åtgärder	9
3.3 Åtgärds kategorier	10
3.4 Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	11
4 Utsläppsförebyggande åtgärder	12
4.1 Utbyte av ämne eller process eller avveckling av verksamhet	12
4.2 Flytt av utsläppspunkt till annan recipient	12
5 Utsläppsbehandlande åtgärder	13
5.1 Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) industri (generell)	13
5.2 Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) Pappers- och pappersvarutillverkning	14
5.3 Import av åtgärder i VISS	14
6 Miljö kvalitetsnormer och undantag	16
6.1 Olika målar för prioriterade ämnen	16
6.2 Utgångspunkt för att vända trend.....	16
6.3 Tillämpning av mindre stränga krav enligt 4 kap. 10 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660)	16
6.4 Tillämpning av undantag	17
6.5 Hinder för tillämpning av undantag	19
6.6 Exempel på motiveringstexter	19
Referenser	21
Bilaga 1. Metodik inför förvaltningscykeln 2016–2021	22
Bilaga 2. Tillvägagångssätt för att identifiera grundvattenförekomster med skäl att sätta miljö kvalitetsnorm i form av "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden"	23
Bilaga 3. Underlag på kandidater för mindre stränga krav och koppling till skyddade områden 25	
Bilaga 4. Underlag för beting för industrier i inlandsvatten	31
Bilaga 5. Underlag för beting för industrier i kustvatten	32

Förord

Detta dokument riktar sig främst till dig som arbetar på en länsstyrelse och ska genomföra åtgärdsanalys och föreslå undantag när det gäller miljökvalitetsnormer för vatten som påverkas av punktkällor IED-industrier och inte IED-industrier.

Sedan hösten 2018 bedriver vattenmyndigheterna ett utvecklingsarbete av riktlinjer med syfte att förbättra åtgärder, tillämpning av undantag och ekonomisk analys för vattenförekomsterna i VISS. En del av arbetet är att förbättra hanteringen av åtgärder i VISS för att ha ett bättre underlag för miljökvalitetsnormerna så att kommuner, länsstyrelser och åtgärdsmyndigheterna ska få bättre förutsättningar i sitt åtgärds genomförande.

Utgångspunkten för utvecklingsarbetet är att åtgärder och undantag måste vara grundade på en definierad påverkanstyp (mänsklig påverkan) kopplat till vilka kvalitetsfaktorer eller parametrar som är eller riskerar försämrats på grund av påverkanstrycket. Bedömningarna måste vara tillräckliga och tillförlitliga samt genomföras på ett accepterat, förutsägbart och transparent sett, vilket är anledningen till att dessa riktlinjer har tagits fram.

1 Introduktion

1.1 Vem gör vad och med vilket underlag?

Vattenmyndigheten kommer att förbereda VISS för inmatning av åtgärder genom att revidera och skapa nya åtgärds-kategorier inklusive schablonkostnader. Därefter är det möjligt att importera åtgärder i VISS.

Den generella principen är att åtgärder i VISS ska föreslås för:

- ytvattenförekomster i risk för att inte uppnå god status 2027
- grundvattenförekomster i risk där
 - a. den förväntade utvecklingen bedöms bli försämrad eller
 - b. där riktvärdet överskrids och den förväntade utvecklingen bedöms vara oförändrad
- Grundvattenförekomster i risk med avseende på olycksrisk (precisering "Olycksrisk")

Vidare ska undantag från miljö kvalitetsnormen, d v s tidsfrist eller i vissa fall mindre strängt krav, föreslås för alla vattenförekomster som har sämre än god status. Analysunderlaget är den riskbedömning, statusklassificering och påverkansbedömning som genomförts 2018–2019.

Utifrån nedan beskrivna tillvägagångssätt ska beredningssekretariaten:

- importera förslag till åtgärder, undantag kopplat till relevant påverkanstyp samt övergripande miljö kvalitetsnorm,
- ange åtgärds-kostnader för genomförda åtgärder om kunskap om detta finns,
- granskning av kandidater till mindre stränga krav, bilaga 3,
- föreslå kandidater för mindre strängt krav för IED-industrier och inte IED-industrier där alla möjliga åtgärder har vidtagits och,
- verifiera om kandidater till mindre stränga krav kan tillämpas om vattenförekomsten även innehåller ett skyddat område och målet med det skyddade området fortfarande kan uppnås, bilaga 3.

Vattenmyndigheten ska:

- ta fram underlag för beting för industrier i inlandsvatten och kustvatten från PLC6, bilaga 4 och 5,
- ta fram underlag för statistiskt säkerställd nedåtgående trend för grundvattenförekomster som kan användas för att tillämpa tidsfrister naturliga förhållande till eller efter 2027, bilaga 2
- underlag på kandidater för mindre stränga krav (riksintressen för försvarsmakten) och koppling till skyddade områden, bilaga 3
- importera övergripande norm för kemisk ytvattenstatus för de prioriterade ämnen som ska ha senare målår 2027.

Kompletterande underlag:

- underlag som använts i påverkansanalysen
- information från berörda handläggare inom tillsyn och tillståndsprövning

- information och data från Miljöreda och Svenska Miljörapporterings Portalen (SMP) om hur verksamhet uppfyller BAT-slutsatser

Boverket tillhandahåller en generell karttjänst med [riksintressen per län](#).

1.2 Bakgrund

Vattenmyndigheten ska fastställa ett åtgärdsprogram 2021–2027 där det anges vilka åtgärder som behöver genomföras för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Åtgärdsprogrammet omfattar de vattenförekomster som inte uppnår eller riskerar att inte uppnå god vattenstatus. Det syftar till att åtgärda de påverkanskällor som bedöms som betydande och förebygga försämringar av vattenstatus.

Åtgärdsprogrammet riktar sig till myndigheter och kommuner som ska vidta de åtgärder som behövs. Det innebär att myndigheter och kommuner i sin tur ska ställa krav på andra aktörer att genomföra de fysiska åtgärder som krävs för att följa miljökvalitetsnormerna.

Begreppet åtgärd kan ha olika innebörd i olika delar av åtgärdsprogrammet. För myndigheter och kommuner handlar det ofta om att vidta administrativa åtgärder, som att utveckla eller använda olika styrmedel. Det kan till exempel handla om nya eller ändrade föreskrifter, framtagande av vägledning och strategidokument, tillsyn eller omprövning, fysisk planering och rådgivning.

De åtgärder i VISS som ligger till grund för åtgärdsprogrammet är förslag på möjliga fysiska åtgärder att genomföra för att följa miljökvalitetsnormerna. Åtgärdena är inte juridisk bindande utan en indikation på vilken typ av åtgärdsstrategi som behövs för den långsiktiga planeringen för bättre vattenkvalitet ska uppnås. De specifika fysiska åtgärder som ska vidtas i det enskilda fallen preciseras av myndigheter och kommuner när olika styrmedel genomförs.

Åtgärdsprogrammet 2016–2021 innehåller bl.a. följande åtgärder riktade till myndigheter och kommuner som syftar till att åtgärda vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status och som berör vattenförekomster med betydande påverkan från punktkällor – IED-industri och inte IED-industri:

- Länsstyrelserna ska utöka och prioritera sin tillsyn av miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter enligt 9 och 11 kap. miljöbalken, så att tillsynen med beaktande av ett avrinningsområdesperspektiv inriktas på verksamheter som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på genomförande av åtgärder som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska genomföras med stöd av de åtgärdsplaner som ska utarbetas enligt Länsstyrelsernas åtgärd 5. Åtgärden ska när så är motiverat genomföras i samverkan med Trafikverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet och berörda kommuner. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.
- Länsstyrelserna ska via sin tillsyn eller genom vägledning till kommunerna säkerställa att verksamhetsutövare som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som påverkar vattenmiljön genomför egenkontroll och har de kontrollprogram som behövs för att möjliggöra en bedömning av verksamheternas eller åtgärdernas inverkan på den ekologiska, kemiska och kvantitativa statusen och den ekologiska potentialen i vattenförekomster. Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.
- Kommunerna ska bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster i sådan omfattning att miljökvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska

medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Åtgärdsprogrammet för 2022–2027 föreslås utgå från samma struktur och innehåll som tidigare åtgärdsprogram.

1.3 Förutsättning inför förvaltningscykel 2022–2027

Inför förvaltningscykel 2022–2027 har påverkantyperna "Punktkällor- IED-industrier och Punktkällor - inte IED-industrier" tillkommit i VISS. Föregående cykel användes Punktkällor – IPPC-industri och Punktkällor inte IPPC-industri.

Punktkälla definieras som en verksamhet inom avrinningsområdet vars utsläpp påverkar vattnets status. Punktkällor har i regel ett tydligt utsläpp från ett rör, skorsten eller ett avgränsat område. Punktkällor med betydande påverkan som är så stor att den bidrar till att målet, om minst god status eller potential till 2021, inte kan uppnås utgör ett miljöproblem och ska åtgärdas¹.

IED syftar engelskans Industrial Emissions Directive, Industriutsläppsdirektivet.

Vid industriella verksamheter finns oftast följdverksamheter på samma plats som kan ha en betydande påverkan på aktuell vattenförekomst. Dessa följdverksamheter ska hanteras enligt riktlinjer för påverkanskällorna "Punktkällor – lakvatten från gruvdrift", "Punktkällor-Deponier" och "Punktkällor-Förorenade områden".

¹ <http://extra.lansstyrelsen.se/viss/Sv/detta-beskrivs-i-viss/miljoproblem-och-paverkan/ytvattenpaverkan/Pages/punktkallor.aspx>

2 Gällande vattenrelaterad lagstiftning för inte IED-industrier och IED-industrier

De flesta industrier behöver tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken. Industrier regleras i kapitel 9 i miljöbalken om miljöfarlig verksamhet.

I huvudsak gäller följande:

- Verksamheter som påverkar miljön mest ska söka tillstånd hos miljödomstol (A-verksamheter).
- Verksamheter som påverkar miljön något mindre ska söka tillstånd hos miljöprövningsdelegation vid länsstyrelsen (B-verksamheter).
- Mindre verksamheter behöver inte ha tillstånd. De måste istället anmäla till miljökontoret eller motsvarande i kommunen (C-verksamheter).
- Mycket små verksamheter, sådana som inte påverkar miljön särskilt mycket, behöver varken tillstånd eller anmälan. De ska ändå följa kraven i miljöbalken och kommunens miljökontor eller motsvarande utövar tillsyn över dem (U-verksamheter).

Om det krävs tillstånd eller anmälan och var tillstånd ska sökas, anges i 1 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251). Viss information om tillståndsprövning av miljöfarlig verksamhet finns även i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.²

Cirka 1 300 industrianläggningar i ett 30-tal branscher berörs av industriutsläppsbestämmelserna som är en följd av genomförandet av industriutsläppsdirektivet, IED, i svensk rätt.

Industriutsläppsbestämmelserna innebär skärpningar i kraven att tillämpa bästa tillgängliga teknik (BAT) och att redovisa utsläpp av föroreningar jämfört med det gamla direktivet, IPPC. Så kallade BAT-slutsatser med utsläppsvärden blir bindande krav som industriutsläppsverksamheter ska följa.

Vidare innebär industriutsläppsbestämmelserna bland annat följande:

- Redovisning av uppfyllandet av BAT-slutsatser ska göras i miljörapporten.
- Tillsynsbesökens frekvens regleras och ska dokumenteras.
- Statusrapport ska upprättas (normalt en gång).
- Periodiska kontroller av mark och grundvatten ska ske.
- Krav på vidtagande av åtgärder vid nedläggning av verksamhet, kopplat till statusrapport.
- Kraven på utsläpp till luft från stora förbränningsanläggningar skärps.
- Definitionen av avfallsförbränningsanläggning vidgas.
- Bestämmelser för anläggningar och verksamheter som använder organiska lösningsmedel (VOC) genomförs i en förordning.
- Information om industriutsläppsverksamheter ska göras tillgänglig.³

² <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Industri/>

³ <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Industriutslappsdirektivet--IED/?id=1275>

2.1 Kvalitetsfaktorer eller parametrar

Dessa riktlinjer hanterar följande kvalitetsfaktorer eller parametrar kopplade till påverkan från Punktkällor- IED-industrier och inte IED-industrier.

Tabell 1

Parametrar för kemisk grundvatten status	Kvalitetsfaktorer för ekologisk ytvattenstatus	Parametrar för kemisk ytvattenstatus
Riktvärden och utgångspunkter för att vända trend	Fyskemiska kvalitetsfaktorer (näringämnen, Särskilt Förorenande Ämnen (SFÄ))	Prioriterade ämnen 1-45 i bilaga 6 HVMFS 2013:19

3 Åtgärdsanalys

3.1 Underlag för åtgärdsanalys

Nationellt underlag för åtgärdsanalysen är:

- underlag för beting för industrier i inlandsvatten, bilaga 4
- underlag för beting för industrier i kustvatten, bilaga 5

Utöver detta underlag behöver analysen utgå från regionalt underlag t.ex.:

- underlag som använts i påverkansanalysen
- information från berörda handläggare inom tillsyn och tillståndsprövning.
- information och data från Miljöreda och Svenska Miljörapporterings Portalen (SMP) om bl.a. hur verksamheter uppfyller BAT-slutsatser
- den samlade kunskapen om vattenförekomsten t.ex.:
 - Vattenförekomsten storlek
 - Omsättningstid
 - Storlek på utsläpp
 - Övrig påverkan

3.2 Principer för åtgärder

Verksamheter ska tillämpa bästa möjliga teknik för att minska miljöpåverkan, enligt Miljöbalken. Samtidigt finns EU-direktiv om att bästa tillgängliga teknik ska användas.

En grundläggande princip i IED är att alla lämpliga förebyggande åtgärder ska vidtas för att undvika föroreningar, särskilt genom att använda bästa tillgängliga teknik, best available techniques (BAT).

I miljöbalken används inte begreppet BAT (bästa tillgängliga teknik) utan begreppet BMT (bästa möjliga teknik). Begreppet BMT kan jämföras med vad som enligt den tidigare miljöskyddslagen 5 § uttrycktes som tekniskt möjligt. I 2 kap. 3 § miljöbalken ställs krav på att den som bedriver yrkesmässig verksamhet ska tillämpa BMT. BMT utgör utgångspunkten för att bedöma frågan om vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska krävas.

Ekonomiska och miljömässiga avvägningar ska sedan ske med tillämpning av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

I miljöbalkspropositionen konstateras att bestämmelserna om bästa tillgängliga teknik i det då gällande IPPC-direktivet utgör en minimireglering. Där anges också att Sverige har en striktare tillämpning av kravet på bästa teknik⁴.

Det kan finnas lite olika uppfattningar om likheter och olikheter mellan BAT och BMT. I miljöbalkspropositionen anges att bästa tillgängliga teknik (BAT) kan ses som slutresultatet efter det att skälighetsbedömning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken av teknikkravet, har gjorts⁵.

I industriutsläppsdirektivet, IED, har ett nytt begrepp, BAT-slutsatser, införts. BAT-slutsatser är den del av ett BAT-referensdokument (BREF) där slutsatserna om vad som utgör bästa tillgängliga teknik fastställs.⁶

Vattenmyndigheterna gör bedömningen att verksamhetsutövare har fullt kostnadsansvar för de åtgärder som krävs för att tillämpa bästa möjliga teknik för att minska miljöpåverkan, enligt Miljöbalken, vilket även inkludera att uppfylla miljö kvalitetsnormer för vatten. Detta innebär att påverkan på vattenförekomster ska åtgärdas om inte vattenförekomsten uppfyller kraven för att omfattas av ett mindre strängt krav.

3.3 Åtgärds kategorier

Nedan beskrivs de åtgärds kategorier i åtgärdsbiblioteket i VISS som ska kopplas till påverkantypen "Punktkällor – IED-industrier och inte IED-industrier".

Åtgärden är inte fokuserade på redovisning av specifika tekniska metoder för att åtgärda enskilda kvalitetsfaktorer eller parametrar utan åtgärden gäller generellt för alla parametrar, i både yt- och grundvatten.

Vattenförekomster i risk för att inte uppnå god status 2027 ska förses med åtgärder enligt följande:

- övergripande åtgärds kategorin om inte någon åtgärd är initierad
- åtgärds kategori om åtgärder via t.ex. tillsyn, prövning, omprövning och prövotidsredovisning är planerade eller pågår
- underkategorin om åtgärder är genomförda, för att motivera t.ex. ett mindre strängt krav eller tidsfrist för naturlig återhämtning

⁴ Proposition 1997/98:45 del 1, sidorna 217–218

⁵ proposition 1997/98:45 del 2, sidan 17

⁶ <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Industri/Basta-teknik/>

Tabell 2. Åtgärds-kategorier i VISS

Övergripande åtgärds-kategori nivå 1	Åtgärds-kategori nivå 2 (när åtgärder är planerade eller pågår)	Underkategori nivå 3 (när åtgärder är planerade eller genomförda)
Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet	Utsläppsförebyggande åtgärder	Utbyte av ämne och process eller avveckling av verksamhet
		Flytt av utsläppspunkt till annan recipient
	Utsläppsbehandlande åtgärder	Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) industri för övrig industri
		Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) Pappers- och pappersvarutillverkning

Beskrivning av respektive åtgärds-kategori i VISS finns i [åtgärdsbiblioteket](#)

3.4 Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet

Denna övergripande åtgärds-kategori omfattar utsläppsreduktioner från miljöfarlig verksamhet och ska tillämpas om inte någon åtgärd är initierad. Åtgärds-status registreras som möjlig.

För anläggningar som inte varit föremål för åtgärd genom tillsyn, prövning, omprövning och prövotidsredovisning på länge kan det vara aktuellt att ha åtgärder på övergripande nivå.

Schablonkostnad: 7 500 000 kr/st/år⁷

⁷ Schablonkostnaden finns enbart som en nationell schablonkostnad och är beräknad som en årlig löpande kostnad, vilket inkluderar alla tänkbara administrativa kostnader. Schablonkostnaden grundar sig på miljöskyddskostnader som publiceras av Statistiska centralbyrån kopplade till vatten. Det är enbart industriföretag inom SNI-koderna; 07–09, 10–12, 17, 20–21, 24–25 och 35–36 som har inkluderats i beräkningarna. Schablonkostnaden representerar ett genomsnitt av de miljöskyddsinvesteringar och löpande kostnaderna för en industri under ett kalenderår. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/miljoekonomi-och-hallbar-utveckling/miljoskyddskostnader/>

4 Utsläppsförebyggande åtgärder

Denna åtgärdskategori ska tillämpas om

- Åtgärder redan är initierade och pågår via t.ex. tillsyn, prövning, omprövning och prövotidsredovisning. Åtgärdsstatus registreras som planerad. För planerad åtgärd bör slutår anges.
- Åtgärden avser processförändringar som minskar den genererade mängden av utsläpp och avfall, eller möjliggör användande av mindre miljöpåverkande insatsvaror, eller investeringar i ny utrustning och processer med bättre miljöprestanda.⁸
- Åtgärdskostnaden anges av beredningssekretariaten om kunskap om denna finns.

4.1 Utbyte av ämne eller process eller avveckling av verksamhet

Denna underkategori ska tillämpas för genomförda åtgärder.

Åtgärden avser utbyte av ämne eller process och innebär att de parametrar som utgör risk för sänkt status har ersatts av en annan produkt eller process som inte innehåller prioämne eller fys-kemiska kvalitetsfaktorer. Avveckling av verksamheten innebär att punktutsläppet av lakvattnet har upphört.

Åtgärdskostnaden anges av beredningssekretariaten om kunskap om denna finns.

4.2 Flytt av utsläppspunkt till annan recipient

Denna underkategori ska tillämpas för planerade eller genomförda åtgärder. För planerad åtgärd bör slutår anges.

Åtgärden avser flytt av utsläppspunkt till en lämpligare recipient med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Åtgärdskostnaden anges av beredningssekretariaten om kunskap om denna finns.

⁸ SCB. MI 23 SM 1601. Miljöskyddskostnader i industrin 2015, s. 18.

5 Utsläppsbehandlande åtgärder

Denna åtgärdskategori ska tillämpas om åtgärder redan är initierade och pågår via t.ex. tillsyn, prövning, omprövning och provotidsredovisning. Åtgärden avser extra utrustning som används för miljöskydd. Utrustningen ska fungera oberoende av och utgöra en identifierbar del eller tillägg till produktionsutrustningen.

Den extra utrustningen tar hand om och behandlar den redan uppkomna miljöpåverkan som företagets verksamhet ger upphov till, förhindrar spridandet av eller mäter nivån på föroreningarna.⁹

Schablonkostnad: 7 500 000 kr/st/år¹⁰

5.1 Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) industri (generell)

Denna underkategori ska tillämpas för genomförda åtgärder.

Uttrycket bästa möjliga teknik inrymmer både den använda teknologin och det sätt på vilket anläggningen konstrueras, utformas, byggs, underhålls, leds och drivs samt avvecklas och tas ur bruk. För att räknas som bästa möjliga teknik måste tekniken vara tillgänglig och inte bara förekomma på experimentstadiet. Den ska vara kommersiellt tillgänglig och användas på någon anläggning. Det behöver inte vara fråga om en anläggning som ligger i Sverige men, enligt vår mening, en anläggning i en öppen marknadsekonomi som drivs utan ekonomiskt understöd.

Bästa möjliga teknik utgör utgångspunkten för att bedöma frågan om vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska krävas.

För IED-industrier gäller även BAT-slutsatser. Kraven i BAT-slutsatserna ska uppfyllas inom fyra år efter det att slutsatserna är publicerade. Nedan återfinns beslutade BAT-slutsatser med beslutsdatum.

[Järn- och ståltillverkning 2012-03-08](#)

[Tillverkning av glas och mineralull 2012-03-08](#)

[Garvning av hudar och skinn 2013-02-16](#)

[Tillverkning av cement, kalk och magnesiumoxid 2013-04-09](#)

[Tillverkning av klor-alkali 2013-12-11](#)

[Raffinering av mineralolja och gas 2014-10-28](#)

[Produktion av träbaserade skivor 2015-11-24](#)

⁹ SCB. MI 23 SM 1601. Miljöskyddskostnader i industrin 2015, s. 18.

¹⁰ Schablonkostnaden finns enbart som en nationell schablonkostnad och är beräknad som en årlig löpande kostnad, vilket inkluderar alla tänkbara administrativa kostnader.

Schablonkostnaden grundar sig på miljöskyddskostnader som publiceras av Statistiska centralbyrån kopplade till vatten. Det är enbart industriföretag inom SNI-koderna; 07–09, 10–12, 17, 20–21, 24–25 och 35–36 som har inkluderats i beräkningarna. Schablonkostnaden representerar ett genomsnitt av de miljöskyddsinvesteringar och löpande kostnaderna för en industri under ett kalenderår. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/miljoekonomi-och-hallbar-utveckling/miljoskyddskostnader/>

[Rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn 2016-06-09](#)

[Icke-järnmetallindustrin 2016-06-30](#)

[Intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris 2017-02-21](#)

[Stora förbränningsanläggningar 2017-08-17](#)

[Produktion av organiska högvolykmekikalier 2017-12-07](#)

Åtgärdskostnaden anges av beredningssekretariaten om kunskap om denna finns.

5.2 Åtgärder uppfyller Bästa Möjliga Teknik (BMT) Pappers- och pappersvarutillverkning

Denna underkategori ska tillämpas för genomförda åtgärder.

Uttrycket bästa möjliga teknik inrymmer både den använda teknologin och det sätt på vilket anläggningen konstrueras, utformas, byggs, underhålls, leds och drivs samt avvecklas och tas ur bruk. För att räknas som bästa möjliga teknik måste tekniken vara tillgänglig och inte bara förekomma på experimentstadiet. Den ska vara kommersiellt tillgänglig och användas på någon anläggning. Det behöver inte vara fråga om en anläggning som ligger i Sverige men, enligt vår mening, en anläggning i en öppen marknadsekonomi som drivs utan ekonomiskt understöd.

Bästa möjliga teknik utgör utgångspunkten för att bedöma frågan om vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska krävas.

För IED-industrier gäller även BAT-slutsatser. Kraven i BAT-slutsatserna ska uppfyllas inom fyra år efter det att slutsatserna är publicerade. Nedan återfinns beslutade BAT-slutsatser med beslutsdatum

[Produktion av massa, papper och kartong 2014-09-30](#)

Åtgärdskostnaden anges av beredningssekretariaten om kunskap om denna finns.

5.3 Import av åtgärder i VISS

Mall för import i VISS visas i tabell 3.

Tabell 3. Mall för import av möjliga åtgärder med *exempel i kursiv text*

Namn	[Åtgärdskategori] – Eget namn Ex: Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet – Stora vattenindustrin
Beskrivning	Här beskrivs i kvalitativa termer vad behovet är och vad som behöver göras. För åtgärdsategorinivå 2 och 3 kan en mer detaljerad beskrivning beskriva hur åtgärden genomförs eller genomförts.
Åtgärdskategori	Utsläppsreduktion miljöfarlig verksamhet
Storlek	1 (st)
Status	Möjlig
Startår	Fyll i om info finns
Slutår	Fyll i om info finns
Platskategori	Vatten (=vattenförekomst)
Åtgärdens plats	Koordinat, miljöreda eller vattenförekomst
Effektplatskategori	Vatten
Åtgärdens effektplats	Vattenförekomsttid (1 eller flera vfk som är < god status eller i risk)

6 Miljökvalitetsnormer och undantag

6.1 Olika målår för prioriterade ämnen

För de prioriterade ämnena finns olika målår vilket gör att tillämpning av övergripande målår och undantag skiljer sig åt mellan ämnena.

De tolv nya prioriterade ämnena (nr 34-45 i bilaga 6 till HVMFS 2013:19 ska senast den 22 december 2027 uppnå god kemisk ytvattenstatus. Inga undantag ska tillämpas för dessa ämnen och måläret ska sättas till 2027.

För övriga ämnen ska inget målår anges då 2015 och 2021 är passerade vid beslut om norm. Vid sämre än god status kan undantag tillämpas.

6.2 Utgångspunkt för att vända trend

För grundvattenvattenförekomster där en uppåtgående trend av ett förorenande ämne identifierats som är biologiskt och statistiskt signifikant ska miljökvalitetsnormen utgångspunkt för att vända trend användas.

6.3 Tillämpning av mindre stränga krav enligt 4 kap. 10 § vattenförvaltningsförordningen (2004:660)

Vattenmyndigheterna har i ett regeringsuppdrag under 2017–2019 bl.a. utrett förutsättningar att tillämpa mindre stränga krav för påverkantyper som bedöms kunna omfattas av begreppet *”miljömässiga och samhällsekonomiska behov som verksamheten uppfyller som inte utan orimliga kostnader kan tillgodoses på ett annat sätt som är väsentligt bättre för miljön”*.

Vattenmyndigheterna har haft som utgångspunkt att de behov som kan identifieras bör ha stöd i nationella vägledning, vara definierade som viktiga värden eller kvalitéer inom EU eller nationellt, eller omfattas av någon form av rättsligt utpekande eller skydd (som t.ex. riksintressen). Utpekanden ska ha genomgått remiss och samråd med nationella myndigheter och/eller som har skett med stöd av några särskilda bestämmelser i miljöbalken eller annan relevant lagstiftning.

Riksintresseområden för totalförsvaret som omfattas av tillståndsprövning enligt miljöbalken bedöms av vattenmyndigheterna vara ett sådant utpekande och skydd som uppfyller kriteriet av ett *”miljömässigt och samhällsekonomiskt behov som verksamheten uppfyller som inte utan orimliga kostnader kan tillgodoses på ett annat sätt som är väsentligt bättre för miljön”*.

Försvarsmakten har utpekat en rad områden som riksintressen för totalförsvarets militära del. Anläggningar som är av särskild betydelse är t.ex. befästningsanläggningar, övnings- och skjutfält, flygplatser, ammunitionsförråd, radarstationer, radio- och teleanläggningar.

Då vattenförvaltningens påverkansanalys, statusklassning och riskbedömning avser befintlig påverkan är inte riksintressen för framtida bruk tillämpbara utan enbart de som avser pågående verksamhet.

Verksamheter som ska beaktas bör även ha tillstånd eller vara anmälda enligt Miljöbalken (1998:808) eller annan sektorslagstiftning som Strålskyddslagen (2018:396)

I Vattenmyndigheternas regeringsuppdrag har även riksintressen för industriell produktion utvärderas som grund för mindre stränga krav. Efter samverkan med Tillväxtverket är bedömningen att riksintressen är en bra grund men att dessa måste vara uppdaterade. Tillväxtverkets riksintressen uppdaterades senast år 2000 och avspeglar inte dagens näringsliv

och industri. Deras rekommendation är därför att inte basera mindre stränga krav på deras riksintressen i nuläget. Boverket har fått i uppdrag att se över riksintressen tillsammans med några myndigheter, däribland Tillväxtverket. Detta arbete ska vara klart november 2020. Vi följer arbetet och har fortsatt samverkan med Tillväxtverket om resultatet av detta arbete.

Inom Länsstyrelserna pågår arbete med att definiera samhällsviktiga verksamheter inom olika samhällssektorer för civilförsvaret varav handel och industri är en. Vi följer och kommer att delta i arbetet för att bedöma om detta arbete kan användas i vattenförvaltningsarbetet.

Vattenmyndigheten kan i dagsläget inte definiera vilken påverkan från industriverksamheter som skulle kunna omfattas av begreppet "miljömässiga och samhällsekonomiska behov som verksamheten uppfyller som inte utan orimliga kostnader kan tillgodoses på ett annat sätt som är väsentligt bättre för miljön". Det vi kan göra är att följa andra myndigheters arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet och värdera om detta går att använda som grund för att se över KMV och mindre stränga krav. Vidare inväntar vi Havs- och vattenmyndigheten regeringsuppdrag om samhällsnyttig verksamhet och uppdatering av vägledningen för undantag.

Beredningssekreteriaten ska identifiera vilka vattenförekomster som har påverkan från industrier som uppfyller kravet på att alla möjliga åtgärder är vidtagna. Dessa ska identifieras och lämnas in till vattenmyndigheten som förslag på kandidater till mindre strängt krav. Tidsfrist 2027, inte tekniskt möjligt pga kunskapsbrist, ska under tiden tillämpas.

6.4 Tillämpning av undantag

När höga bakgrundsvärden av ämnen eller joner eller deras indikatorer förekommer i grundvatten av naturgivna förutsättningar ska hänsyn tas till dessa bakgrundsvärden vid fastställandet av riktvärden. I samband med statusklassningen görs bedömningen om lokala riktvärden ska tillämpas för naturlig bakgrundshalt. Korrigering för höga naturliga bakgrundhalter ska inte göras genom tillämpning av undantag.

När höga bakgrundsvärden av ämnen förekommer i ytvatten av naturgivna förutsättningar ska hänsyn tas till dessa bakgrundsvärden. I samband med statusklassningen görs bedömningen om lokala eller regionala riktvärden ska tillämpas för naturlig bakgrundshalt. Hänsyn ska tas till bakgrundshalter för As, U och Zn i vatten och för Cu i sediment. Hänsyn kan tas till Pb, Ni och Cd i vatten samt för Cd och Pb i sediment. Korrigering för höga naturliga bakgrundhalter av dessa ämnen ska inte göras genom tillämpning av undantag.

För Cu, Cr, NH₃-N och NO₃-N ska hänsyn inte tas till höga bakgrundhalter i samband med statusklassning. För dessa ämnen kan undantag tillämpas.

När riskbedömningens visar att det finns risk att vattenförekomster **inte uppnår god status eller god potential 2021** ska undantag tillämpas. Beslut om undantag sker med stöd av 4 kap. 9-10 §§ vattenförvaltningsförordningen och varje beslut om undantag ska motiveras med **påverkanstyp** och **kvalitetsfaktor eller parameter, skäl** samt en **motiveringstext**.

Det finns möjlighet att tillämpa två olika undantag:

- Tidsfrister för när kvalitetskraven senast ska följas (9 §)
- Mindre stränga kvalitetskrav än god status eller god potential (10 §)

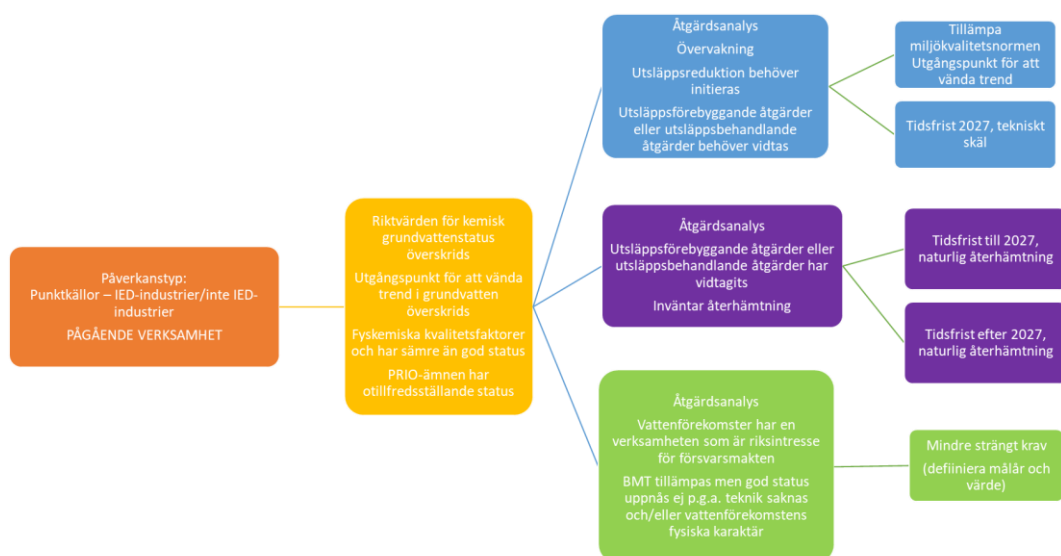
För "Punktkällor – IED-industrier och inte IED-industrier" bedöms det aktuellt att tillämpa:

- **tidsfrist till 2027** med skälet **inte tekniskt möjligt** där det bedöms finnas möjliga åtgärder att genomföra
- **tidsfrist till 2027** med skälet **inte tekniskt möjligt** att uppnå god status 2021 i de fall där tillförlitligheten i statusklassningen är 0-1 och vattenförekomsten bör omfattas av övervakning
- **tidsfrist till 2027** med skälet naturlig återhämtning, där åtgärder är vidtagna eller påverkanstrycket har upphört och naturlig återhämtning återstår
- **tidsfrist efter 2027** med skälet naturlig återhämtning, där åtgärder är vidtagna eller påverkanstrycket har upphört och naturlig återhämtning återstår och målet sätts via prognos eller modulering
- **mindre strängt kvalitetskrav** med skälet tekniskt omöjligt **som sätts** till ett visst målår och halt som ska uppnås eller redan uppnåtts. Alla möjliga relevanta åtgärder har vidtagits enligt BMT eller BAT-slutsatser.

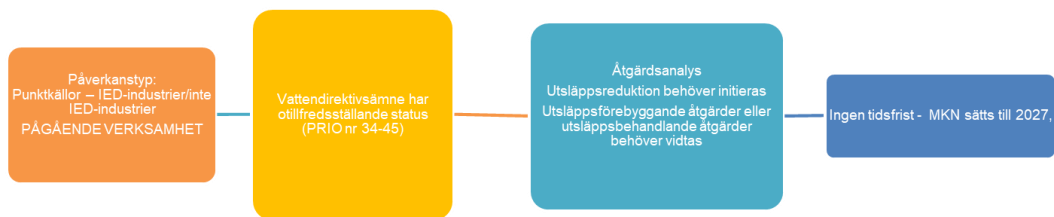
Vattenmyndigheterna kommer att ta fram underlag för statistiskt säkerställd nedåtgående trend för grundvattenförekomster som kan användas för att tillämpa tidsfrister naturliga förhållande till eller efter 2027. Tillvägagångssätt för underlagets framtagande framgår av bilaga 2.

Vid andra situationer än ovan kontaktas vattenmyndigheten via frågelådan för Åtgärder och MKN.

Se figur 1 och 2 för övergripande schematisk bild för tillämpning av undantag.

Figur 1. Övergripande schematisk bild över möjligheten att besluta om undantag från att nå kravet om en god vattenstatus senast 2027 för påverkanstypen punktkällor – IED-industrier och inte IED-industrier.

Figur 2. Övergripande schematisk bild över möjligheten att besluta om undantag från att nå kravet om en god vattenstatus senast 2027 för påverkanstypen punktkällor – IED-industrier och inte IED-industrier för prioriterade ämnen 33-45 i bilaga 6 till HVFMS 2013:1

6.5 Hinder för tillämpning av undantag

Undantag får inte tillämpas om en vattenförekomst skulle hindra eller äventyra att normer eller mål uppnås för ett skyddat område (dvs. ett område som skyddas enligt annan EU-rätt än vattendirektivet) eller om det skulle strida mot annan EU-lagstiftning.

Om normen eller målet för det skyddade området inte är god status finns det inget hinder mot att besluta om undantag om normen för det skyddade området ändå följs eller uppnås.

6.6 Exempel på motiveringstexter

Tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt att uppnå god status 2021 och där övervakning behövs

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk/kemisk status då gränsvärdet för X i grund/ytvatten överskrids. Tillförlitligheten i statusklassning är låg/information saknas vilket innebär att riskbedömningen om god status kan nås är osäker. Åtgärder kan inte initieras utan vattenförekomsten omfattas av övervakning. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt pga. kunskapsbrist.

Utgångspunkt för att vända trend

Parametern X har en uppåtgående trend i vattenförekomsten. Förebyggande åtgärder i form av XXX behöver sättas in för att trenden ska brytas innan vattenförekomsten får otillfredsställande status.

Tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt att uppnå god status innan 2021 i de fall där det bedöms finnas möjliga åtgärder att genomföra

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk/kemisk status då gränsvärdet för X i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande åtgärder måste sättas för att minska utsläppet. Åtgärder kommer inte kunna sättas in i tid för att uppnå god ekologisk/kemisk status till 2021. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet inte tekniskt möjligt.

Vattenförekomstens återhämtning tar tid och åtgärder bör därför sättas in så snart som möjligt för att nå målet om en god ekologisk/kemisk status till 2027.

Tidsfrist till 2027 med skälet naturlig återhämtning, där åtgärder är vidtagna eller påverkanstrycket har upphört och endast naturlig återhämtning återstår

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk/kemisk status då gränsvärdet för X i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande åtgärder har genomförts till en nivå som gör att god status kan uppnås på sikt. Vattenförekomstens återhämtning tar tid för att uppnå god ekologisk/kemisk status. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 2027 med skälet naturlig återhämtning.

Tidsfrist efter 2027 med skälet naturlig återhämtning, där åtgärder är vidtagna eller påverkanstrycket har upphört och endast naturlig återhämtning återstår

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk/kemisk status då gränsvärdet för X i ytvatten överskrids. Utsläppsbehandlande åtgärder har genomförts till en nivå som gör att god status kan uppnås på sikt. Vattenförekomstens återhämtning tar lång tid för att uppnå god ekologisk/kemisk status. Vattenförekomsten får en tidsfrist till 20XX med skälet naturlig återhämtning.

Mindre strängt kvalitetskrav med skälet tekniskt omöjligt som sätts till ett visst målar och halt som ska uppnås eller redan uppnåtts.

Vattenförekomsten uppnår inte kraven för en god ekologisk/kemisk status då gränsvärdet för X i ytvatten överskrids. Den betydande påverkan på vattenförekomsten beror på en verksamhet som är utpekad som riksintresse för totalförsvaret. Alla möjliga utsläppsbehandlande åtgärder har genomförts till en nivå som innebär att bästa möjliga teknik har tillämpats. Vattenförekomstens naturliga förutsättningar förhindrar dock att god status kan uppnås på sikt. Vattenförekomsten har fått ett mindre strängt kvalitetskrav för kvalitetsfaktorn X/parametern Y till en halt på x (enhet) med skälen tekniskt omöjligt.

Referenser

Naturvårdsverket. IED vägledning. <http://www.naturvardsverket.se/ied>

Regeringskansliet. Proposition 1997/98:45. Miljöbalk.

<https://www.regeringen.se/49bba2/contentassets/819c244b66b84e22bf86cb1a90d51d1b/del-1>

SCB. Miljöskyddskostnader <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/miljoekonomi-och-hallbar-utveckling/miljoskyddskostnader/>

Vattenmyndigheterna i samverkan. "Hjälpreda för miljö kvalitetsnormer och undantag" [53320](#).

Bilaga 1. Metodik inför förvaltningscykeln 2016–2021

I arbetet inför förvaltningscykeln 2016–2021 användes påverkansstypen ” Punktkällor – IPPC-industri och Punktkällor – Inte IPPC-industri”.

Principer för åtgärder i VISS är dokumenterade i ”Lathund för åtgärds kategorier för påverkanskällor miljögifter” för ytvatten och ”Lathund förbättringsbehov och åtgärder i grundvatten”.

Nedan åtgärds kategorier fanns i åtgärdsbiblioteket i VISS men det var enbart den övergripande åtgärds kategorin ”Utsläppsreduktion miljögifter” som användes. Beskrivning av respektive åtgärds kategori i VISS finns i [åtgärdsbiblioteket](#).

Tabell 1: Åtgärder i VISS

Övergripande åtgärds kategori	Åtgärds kategori	Underkategori
Utsläppsreduktion miljögifter	Avancerade reningstekniker	Aktiverat kol
		Biologisk rening sediment
		Biologisk rening vatten
		Membranfiltrering
		Ozonrening
		UV och väteperoxid
	Lakvattenhantering	

För miljö kvalitetsnormer och undantag sammanställdes principer av Vattenmyndigheterna i ”Hjälpreda för miljö kvalitetsnormer och undantag”

För miljögifter tillämpades generellt:

- Vattenförekomster med sämre än god status och bristande kunskap, tidsfrist till 2021.
- Vattenförekomster med åtgärder som skulle genomföras till 2021 eller 2027, tidsfrist till 2021 eller 2027.
- Vattenförekomster med väl utredda problem, åtgärder och påverkanskällor och där det har konstaterats att god status inte kommer uppnås samt att det saknas tekniska och skäligen ekonomiska förutsättningar för att uppnå god status har det beslutats om undantag i form av mindre strängt krav för det eller de ämnen som förekommer i halter över gränsvärdet.

Bilaga 2. Tillvägagångssätt för att identifiera grundvattenförekomster med skäl att sätta miljö kvalitetsnorm i form av "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden"

Grundprincipen är att förekomster där åtgärder redan kan anses vara vidtagna och där status är otillfredsställande och vi har en signifikant nedåtgående trend bör kunna vara kandidater för att sätta undantag "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden".

Möjligheterna att ange miljö kvalitetsnorm (MKN) i form av "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden" för grundvattenförekomster ska undersökas med hjälp av dataunderlaget som ligger till grund för statusklassificeringen av grundvatten i vattenförvaltningscykel 3 i från Sveriges geologiska undersökning (SGU) leveranser av dataunderlag vilket kräver att alla länsvisa leveranser sammanställs.

Förfarandet att identifiera grundvattenförekomster vilka uppfyller kraven att ange "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden" görs i två steg.

Steg 1

- Först filtreras dataunderlaget som ligger till grund för statusklassificeringen i vattenförvaltningscykel 3 på nedanstående kriterier:
- Statistiskt signifikant nedåtgående trend
- Identifierad koppling mellan station och grundvattenförekomst ID (SE-...; WA....)
- Otillfredsställande status
- > 1 mätning överskridande nationellt riktvärde enligt fastställda föreskrifter (SGU FS 2013:2)
- Därefter väljs de grundvattenförekomster vilka uppfyller kriterierna ovan ut för noggrannare studier i samarbete med berörda beredningssekreteriat.

Steg 2

Den fortsatta utvärderingen görs genomfördes gemensamt mellan Vattenmyndigheterna och beredningssekreteriaten utifrån följande urvalskriterier:

- Hur robust är skattningen av nedåtgående trend?
- Både med avseende på antalet mätningar, tillförlitligheten på mätningarna och övervakningsstation, samt tidsperioder längre bakåt än innevarande vattenförvaltningscykel. Trenden ska anses vara robust för att grundvattenförekomsten ska uppfylla detta kriterium.
- Har åtgärder vidtagits som kan knytas till den/de parametrar vilken/-a ger upphov till otillfredsställande status samt risk?
- Åtgärder för den/de parameter/-rar vilken/-a ger upphov till otillfredsställande status måste kunna anses vara vidtagen/-a för att grundvattenförekomsten ska uppfylla detta kriterium.
- Hur väl är påverkanskällorna på grundvattenförekomsten kartlagda?

- Vilka är påverkanstyperna som kan knytas till de parametrar vilka gett upphov till otillfredsställande status? Påverkanstypen får ej vara en påverkanstyp vilken inte kan anses vara adresserad av åtgärd(-erna) angiven i punkt 2 ovan.

Resultatet av steg 2 är att avförda eller bekräfta grundvattenförekomster som är lämpliga för tidsfristen, se exempel i tabell 1.

Tabell 1. Exempel på grundvattenförekomster lämpliga för miljö kvalitetsnorm "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden" i vattenförvaltningscykel 2 (2008-2014) – medelvärde, trend samt extrapolerad trend

Förekomst (EU-CD)	Län	Parameter	Medelvärde (2018-2012)	% förändring per år (2008-2012)	Årtal när GOD nås med extrapolerad trend
SE680551-154711	Gävleborgs län	2,6-Diklorbensamid, BAM	0.19	11	2016
SE636583-130492	Västra Götaland	2,6-Diklorbensamid, BAM	0.25	27	2014

För dessa förekomster extrapolerades trenden för perioden för dataunderlaget med hjälp av linjär regression till det årtal när man kan förvänta sig att nationellt gränsvärde underskrids (2014, resp. 2016; Tabell 1). Det därpå följande beslutsåret i nästkommande vattenförvaltningscykel föreslås bli mållår för denna MKN - 2021 (exempel i tabell 2).

Tabell 2. Exempel på grundvattenförekomster lämpliga för miljö kvalitetsnorm "Tidsfrist – undantag naturliga förhållanden" i vattenförvaltningscykel 2 (2008-2014) – föreslagen reviderad miljö kvalitetsnorm

Förekomst (EU-CD)	Län	Parameter	Miljö kvalitetsnorm 2015	Förslag reviderad MKN
SE680551-154711	Gävleborgs län	2,6-Diklorbensamid, BAM	Tidsfrist, 2027	Tidsfrist 2021, Undantag naturliga förhållande
SE636583-130492	Västra Götaland	2,6-Diklorbensamid, BAM	Tidsfrist, 2027	Tidsfrist 2021, Undantag naturliga förhållande

Bilaga 3. Underlag på kandidater för mindre stränga krav och koppling till skyddade områden

Försvarmakten Riksintresse på land

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA78123678	RW	Södra Östersjöns	Kabusaån: Tuvebäcken-källa	Skåne
WA23364451	RW	Norra Östersjöns	Märstaån	Stockholm
WA68510894	RW	Södra Östersjöns	KÄVLINGEÅN: Bråån- Ålabäcken	Skåne
WA42453217	RW	Norra Östersjöns	Vitsån	Stockholm
WA27006248	RW	Södra Östersjöns	Tuvebäcken	Skåne
WA93715408	RW	Norra Östersjöns	Fyrisån Jumkilsån - Sävjaån	Uppsala
WA32113453	RW	Södra Östersjöns	KABUSAÅN: Havet- Tuvebäcken	Skåne
WA31949570	RW	Västerhavets	Ömboån	Västra Götaland
WA53904779	RW	Södra Östersjöns	Allmäningsån: Långanäsasjön - Norra Vixen	Jönköping
WA82206081	RW	Södra Östersjöns	Verkaån	Skåne
WA88967654	RW	Västerhavets	Källeredsbäcken	Västra Götaland
WA14033922	RW	Bottenhavets	Rannåsbäcken	Jämtland
WA34576612	RW	Södra Östersjöns	Hättorpsån	Östergötland
WA28257720	RW	Västerhavets	Lagan: Lillån - Stödstorpaån	Jönköping
WA81734538	RW	Södra Östersjöns	KÄVLINGEÅN: Ålabäck-Klingavälsån	Skåne
WA69469744	RW	Norra Östersjöns	Garphytteån- Falkabäcken	Örebro
WA14011444	RW	Södra Östersjöns	KLINGAVÄLSÅN: Kävlingeån-Sövdesjön	Skåne
WA19724548	RW	Södra Östersjöns	Slakaån	Östergötland
WA31194550	RW	Bottenhavets	Semsån / Rannåsbäcken	Jämtland
WA58048694	RW	Södra Östersjöns	Hällestadsån (Kvarnsån, Ommen)	Östergötland
WA94765693	RW	Västerhavets	Svesån	Västra Götaland
WA14170181	RW	Södra Östersjöns	Skansån (Lien)	Östergötland
WA86464864	RW	Södra Östersjöns	Lickasjön - Kvarn	Östergötland

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA47371968	RW	Södra Östersjöns	Hällestadsån (Kvarnsån)	Östergötland
WA70050875	RW	Södra Östersjöns	Stjärnorpebäcken	Östergötland
WA76514320	RW	Södra Östersjöns	Trosbyån	Östergötland
WA72062495	RW	Södra Östersjöns	Hällestadsån (Storån)	Östergötland
WA81908340	RW	Norra Östersjöns	Fyrisån Ulva - Björklingeån	Uppsala
WA58322970	RW	Norra Östersjöns	Sandbyån	Uppsala
WA17090467	RW	Södra Östersjöns	Ålabäcken	Skåne
WA92858747	RW	Västerhavets	Nyrebäcken	Halland
WA43311465	RW	Bottenvikens	Åkerselbäcken	Norrbottnen
WA61982226	RW	Västerhavets	Lillån: Lagan - Linnesjön	Jönköping
WA10330254	RW	Norra Östersjöns	Björktjärnsbäcken, St Axsjön till inloppet i Falkasjön (Falkabäcken)	Örebro
WA48168363	RW	Västerhavets	Bäveån - sammanflödet med Risån till källområdena på Herrestadsfjället	Västra Götaland
WA40614521	RW	Södra Östersjöns	Julebodaån	Skåne
WA76849661	CW	Bottenvikens	Tämfjärden	Västerbotten
WA40058582	CW	Bottenvikens	N m Bottenvikens kustvatten	Västerbotten
WA29871816	CW	Bottenhavets	S Höga kustens kustvatten	Västernorrland
WA29871816	CW	Bottenhavets	S Höga kustens kustvatten	Västernorrland
WA83017720	CW	Västerhavets	Rivö fjord nord	Västra Götaland
WA68121347	CW	Västerhavets	S m Hallands kustvatten	Halland
WA39576792	CW	Bottenhavets	Norra sundet	Västernorrland
WA86165154	CW	Södra Östersjöns	Ö sydkustens kustvatten	Skåne
WA66632205	CW	Västerhavets	Göteborgs s skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA41656414	CW	Norra Östersjöns	Öregrunds kustvatten	Uppsala
WA73141672	CW	Västerhavets	Styrsö- Vrångöområdet	Västra Götaland
WA38072012	CW	Västerhavets	Brännö- Styrsöområdet	Västra Götaland

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA46670058	CW	Västerhavets	Gullmar centralbassäng	Västra Götaland
WA28621968	CW	Södra Östersjöns	V Hanöbukts kustvatten	Skåne
WA51265873	CW	Västerhavets	Dana fjord	Västra Götaland
WA92640538	CW	Västerhavets	Halsviken	Västra Götaland
WA16249473	CW	Västerhavets	Saltkällefjorden	Västra Götaland
WA99430930	GW		Bredåkra	Blekinge
WA92594556	GW		Enköpingsåsen	Uppsala
WA33825168	GW		Södra Kristianstadsslätten	Skåne
WA43008774	GW		Slaka Norra	Östergötland
WA15174848	GW		Tylösand-Åled	Halland
WA77024951	GW		SE731496-169687	Norrbottn
WA99626655	GW		Uppsalaåsen-Uppsala	Uppsala
WA99199748	GW		Mellersta Gotland - Visby	Gotland
WA99199748	GW		Mellersta Gotland - Visby	Gotland
WA91750038	GW		Mellersta Gotland - Klintehamn	Gotland
WA22310881	GW		SE728658-179053	Norrbottn
WA39401859	LW	Norra Östersjöns	Stora Ymningen	Örebro
WA21712618	LW	Norra Östersjöns	Leken	Örebro
WA90054191	LW	Västerhavets	Rösimmen	Örebro
WA94704410	LW	Södra Östersjöns	Krankesjön	Skåne
WA83855948	LW	Västerhavets	Vänern - Brandsfjorden	Västra Götaland
WA55862375	LW	Norra Östersjöns	Mälaren-Skarven	Stockholm
WA11665077	LW	Södra Östersjöns	Vättern - Störvättern	Jönköping
WA49493602	LW	Västerhavets	Vänern - Dalbosjön	Västra Götaland

Försvarsmakten Riksintresse i havet (sjöövningsområde)

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA55244674	CW	Södra Östersjöns	Gryts skärgårds kustvatten	Östergötland
WA64137885	CW	Västerhavets	Onsala kustvatten	Halland
WA44654285	CW	Västerhavets	Käringöfjorden	Västra Götaland

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA11443142	CW	Västerhavets	Kungshamn s skärgård	Västra Götaland
WA74648822	CW	Västerhavets	Göteborgs n skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA74648822	CW	Västerhavets	Göteborgs n skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA98945765	CW	Västerhavets	Sotefjorden	Västra Götaland
WA86703457	CW	Södra Östersjöns	Valdemarsviks kustvatten	Östergötland
WA73870290	CW	Västerhavets	Mollöfjorden	Västra Götaland
WA95561225	CW	Västerhavets	Kungshamn n skärgård	Västra Götaland
WA29871816	CW	Bottenhavets	S Höga kustens kustvatten	Västernorrland
WA50746419	CW	Västerhavets	Göteborgs n n skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA39576792	CW	Bottenhavets	Norra sundet	Västernorrland
WA66632205	CW	Västerhavets	Göteborgs s skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA73141672	CW	Västerhavets	Styrsö-Vrångöområdet	Västra Götaland
WA38072012	CW	Västerhavets	Brännö-Styrsöområdet	Västra Götaland
WA46670058	CW	Västerhavets	Gullmarn centralbassäng	Västra Götaland
WA28621968	CW	Södra Östersjöns	V Hanöbuktens kustvatten	Skåne
WA51265873	CW	Västerhavets	Dana fjord	Västra Götaland
WA88812584	CW	Västerhavets	n Käringsfjorden inre skärgård	Västra Götaland
WA90896041	CW	Bottenhavets	Hemsösundet sek namn	Västernorrland
WA92640538	CW	Västerhavets	Halsviken	Västra Götaland
WA56431638	CW	Västerhavets	M Bohusläns skärgårds kustvatten	Västra Götaland
WA85969373	CW	Bottenhavets	N Höga kustens kustvatten	Västernorrland

MS_CD	Vatten-kategori	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA72010256	GW		Västra Ölands kalkberg	Kalmar
WA99313543	GW		Östra Ölands kalkberg	Kalmar
WA22382365	GW		Kalmarkustens sandstensformation	Kalmar

Försvarmakten Område av betydelse på land

MS_CD	Vattenkategor i	Vattenmyndighet	Namn VISS	Ansvarigt län
WA49275665	RW	Västerhavets	Ånskån - Baggebol till sammanflödet med Kyllingsån	Västra Götaland
WA89482036	RW	Västerhavets	Ånskån - Grude till Baggebol	Västra Götaland
WA82574885	RW	Västerhavets	Flagerån	Västra Götaland
WA48168363	RW	Västerhavets	Båveån - sammanflödet med Risån till källområdena på Herrestadsfjället	Västra Götaland
WA67056747	RW	Västerhavets	Sällerhögsån	Västra Götaland
WA18676085	RW	Södra Östersjöns	Eksjöån - Nybroån	Jönköping
WA20211441	RW	Södra Östersjöns	Tinnerbäcken	Östergötlan d
WA33295668	RW	Södra Östersjöns	Svartån: Vässledasjön - Sjunnerydssjön	Jönköping
WA42470715	LW	Norra Östersjöns	Mälaren- Ulvsundasjön	Stockholm
WA54107480	CW	Norra Östersjöns	Solöfjärden	Stockholm
WA85601079	GW		Hallandsås	Skåne
WA51960868	LW	Södra Östersjöns	Björklången	Västra Götaland
WA60654236	LW	Södra Östersjöns	Bottensjön	Västra Götaland
WA11665077	LW	Södra Östersjöns	Vättern - Storvättern	Jönköping

Bilaga 4. Underlag för beting för industrier i inlandsvatten

Underlag för beting för industrier i inlandsvatten

Åtgärdsområde	Ansvarigt län	Namn	VattenID	Beting industri (kg)	Totalt beting (kg)
Gavleån	Gävleborg	Storsjön	WA56430952	42	521
Gullspångsälven	Örebro	Timsälven	WA70030084	1455	1638
Klarälven	Värmland	Knön	WA39048725	260	260
Lagan	Jönköping	Stödstorpaån	WA36673564	1046	1075
Ronnebyån	Kronoberg	Lesseboån	WA97633971	288	471
Råne-Luleälvens med kustvatten	Norrbottnen	Hertsöfjärden	WA37747720	191	453
Stångån	Östergötland	Storån	WA60941486	21	39
Vege å	Skåne	VEGE Å:Humblebäcken- Hallabäcken	WA15923408	58	1154
Visman	Värmland	Visman ns bäckhammar	WA50218267	745	974

Bilaga 5. Underlag för beting för industrier i kustvatten

Se underlag på Samarbetsytan <https://samarbetsytan.lansstyrelsen.se/vattenmyndigheterna-i-samverkan/manualer-fragelada-atgarder-mkn/Utbildningmaterial%20och%20information/Kopia%20av%20Industrier%20kopplat%20til%20kustbeting20200206.xlsx>